

Rozptylová studie

pro záměr

Vytápění domů v lokalitě sídliště u domova pro seniory, Velké Hamry rozšíření varianty A

srpen 2019

Zpracovatel:

RNDr. J. Novák
Lesní 34
460 01 Liberec 1
IČ 460 11 731
osvědčení o autorizaci č. 1567a/740/06/DK
telefon 604 603 918

RNDr. J. NOVÁK
LESNÍ 34
460 01 LIBEREC 1
IČ 460 11 731

OBSAH

1.	Úvod	3
1.1.	Účel studie	3
1.2.	Vstupní údaje	3
2.	Zdroje znečišťování ovzduší	3
2.1.	Umístění a charakteristika zdrojů	3
2.2.	Charakteristika lokality	3
3.	Imisní situace a meteorologické údaje	4
3.1.	Současná klimatická a imisní situace	4
3.2.	Meteorologické údaje	5
4.	Příspěvek záměru ke znečištění ovzduší	5
4.1.	Výpočetní metoda	5
4.2.	Zvolené referenční body	6
4.3.	Výsledky a vyhodnocení	6
4.4.	Imisní limity	7
4.5.	Porovnání s imisními limity	7
5.	Závěr	8
6.	Obrazová příloha	9

1. ÚVOD

1.1. ÚČEL STUDIE

Tato rozptylová studie byla vyhotovena jako jeden z podkladů pro rozhodnutí o způsobu vytápění.

Rozptylová studie je matematickým modelováním rozptylu znečišťujících látek v okolí záměru s cílem zjistit imisní situaci po realizaci záměru a poskytnout tak podklad pro prvotní odhad přijatelnosti umístění zdroje v navrhované lokalitě. V rámci rozptylové studie se vypočítává příspěvek navrhované aktivity ke znečištění ovzduší v okolí.

1.2. VSTUPNÍ ÚDAJE

Investor GOLEM Velké Hamry, a.s. zvažuje změnu současného vytápění bytových domů v lokalitě jižně a jihovýchodně od domova pro seniory (včetně tohoto domu), a to buď ve variantě zahrnující celkem 19 plynových kotlů rozmístěných po jednotlivých bytových domech, nebo ve variantě s jediným zdrojem vytápění v podobě plynové kotle umístěného v současné výměňkové stanici a teplovodními rozvody v objektech.

2. ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

2.1. UMÍSTĚNÍ A CHARAKTERISTIKA ZDROJŮ

Zdrojem znečištění ovzduší budou ve variantě A komíny celkem 19 plynových kotlů rozmístěných po jednotlivých bytových domech, ve variantě B komín jednoho kotle umístěného v objektu stávající výměňkové stanice...

2.1.1. Stacionární zdroje

Varianta A – komíny celkem 19 kotlů o výkonu 65 až 350 kW a výšce 8 až 18m nad terénem, průměr koruny DN 100 až DN 150, celková spotřeba 306 m³/ hod, médium zemní plyn

Varianta B – komín kotle o výkonu 1,5 MW, výška 22m, průměr koruny DN 250, spotřeba 159 m³/ hod, médium zemní plyn

2.2. CHARAKTERISTIKA LOKALITY

Zájmové území se nachází v přibližně uprostřed obce Velké Hamry, západně od železniční stanice Velké Hamry město, a jedná se o soubor novějších bytových domů a nedalekého domova pro seniory, přičemž tato zástavba je ve všech směrech obklopena roztroušenou zástavbou rodinných domů. Terén lokality je členitý a výrazně se svažuje od západního okraje směrem ke zmíněné železniční stanici, přičemž převýšení činí cca 50 metrů.

3.1. SOUČASNÁ KLIMATICKÁ A IMISNÍ SITUACE

Zájmové území se nachází dle klimatické regionalizace (Quitt E.) v chladné klimatické oblasti, podoblastech CH7 a CH6.

CH7 – chladná oblast, velmi krátké až krátké léto, mírně chladné a vlhké, přechodné období je dlouhé, mírně chladné jaro, mírný podzim. Zima je dlouhá, mírná, mírně vlhká s dlouhou sněhovou pokrývkou.

CH6 – chladná oblast, velmi krátké až krátké léto, mírně chladné, vlhké až velmi vlhké, přechodné období dlouhé, s chladným jarem a mírně chladným podzimem. Zima je velmi dlouhá, mírně chladná, vlhká a s dlouhým trváním sněhové pokrývky.

tabulka 1 - klimatické charakteristiky podoblastí

Klimatické charakteristiky podoblastí	CH7	CH6
Počet dnů letních	10 – 30	10 – 30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	120 – 140	120 – 140
Počet dnů mrazových	140 – 160	140 – 160
Ledových	50 – 60	60 – 70
Průměrná teplota v lednu v °C	-3 - - 4	-4 - - 5
Průměrná teplota v červenci v °C	15 – 16	14 – 15
Průměrná teplota v dubnu v °C	4 – 6	2 – 4
Průměrná teplota v říjnu v °C	6 – 7	5 – 6
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	120 – 130	140 – 160
Srážkový úhrn ve vegetačním období	500 – 600	600 – 700
Srážkový úhrn v zimním období	350 – 400	400 – 500
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	100 – 120	120 – 140
Počet dnů zamračených	150 – 160	150 – 160
Počet dnů jasných	40 – 50	40 – 50

tabulka 2 – hodnoty úrovně znečištění ovzduší 2013 - 2017 ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

znečišťující látka	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}	SO ₂ ¹⁾
průměrná roční hodnota	11,8	20,5	15,9	14,4

¹⁾ 4. maximální 24 hodinový průměr

²⁾

Zdroj: http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/ozko_CZ.html - pětileté průměry 2013 až 2017 ve čtvercové síti 1x1 km. (Ve studii počítané hodnoty CO nejsou u tzv. imisního pozadí v současnosti monitorovány).

3.2. METEOROLOGICKÉ ÚDAJE

Meteorologické údaje potřebné pro výpočet a hodnocení imisní situace jsou obsaženy ve větrné růžici pro danou lokalitu, která byla zpracována v Českém hydrometeorologickém ústavu Praha.

tabulka 3 - větrná růžice pro danou lokalitu

tř. rychlosti	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	calm
1	0,42	0,13	0,10	0,69	0,25	0,35	0,44	0,12	11,05
2	1,07	0,26	0,25	1,83	0,96	1,24	1,38	0,65	7,53
3	2,04	0,31	0,38	5,79	2,79	2,52	3,11	4,12	3,06
4	1,96	0,15	0,23	5,19	2,24	3,36	4,07	6,96	2,80
5	0,50	0,15	1,06	2,49	1,75	2,53	3,00	7,14	1,58
celkem	5,99	1,00	2,02	15,99	7,99	10,00	12,00	18,99	26,02

Jednotlivé třídy stability lze charakterizovat následovně:

- I. stabilitní třída superstabilní - vertikální výměna vrstev ovzduší prakticky potlačena, tvorba volných inverzních stavů. Výskyt v nočních a ranních hodinách, především v chladném půlroce. Maximální rychlost větru 2 m/s.
- II. stabilitní třída stabilní - vertikální výměna ovzduší je stále nevýznamná, také doprovázena inverzními situacemi. Maximální rychlost větru 3 m/s. Výskyt v nočních a ranních hodinách v průběhu celého roku.
- III. stabilitní třída izotermní - projevuje se již vertikální výměna ovzduší. Výskyt větru v neomezené síle. V chladném období lze očekávat v dopoledních a odpoledních hodinách, v létě v časných ranních a večerních hodinách.
- IV. stabilitní třída normální - dobré podmínky pro rozptyl škodlivin, bez tvorby inverzních stavů, neomezená síla větru. Vyskytuje se přes den, v době, kdy nepanuje významně sluneční svit. Společně s III. stabilitní třídou mají v našich podmínkách zpravidla výrazně vyšší četnost výskytu než ostatní třídy.IV.
- V. stabilitní třída konvektivní - projevuje se vysokou turbulencí ve vertikálním směru, která může způsobovat, že se mohou nárazově vyskytovat vysoké koncentrace znečišťujících látek. Nejvyšší rychlosti větru 5 m/s, výskyt v letních měsících v době, kdy je vysoká intenzita slunečního svitu.

4. PŘÍSPĚVEK ZÁMĚRU KE ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ

4.1. VÝPOČETNÍ METODA

Výpočet znečištění ovzduší byl proveden podle metodiky „SYMOS 97“, platné od roku 1998 a upravené v roce 2006 podle platné legislativy na verzi 2006. Metodika vychází

z rovnice difúze, založené na aplikaci statistické teorie turbulentní difúze, popisující rozptyl příměsí z kontinuálního zdroje ve stejnorodé stacionární atmosféře. Rovnice pro rozptyl škodlivin vychází z Gaussova normálního rozdělení v trojrozměrném prostoru, kde ve směru proudění vzduchu převládá transport znečišťujících látek nad difúzí.

Tato metodika umožňuje výpočet kumulovaného znečištění od většího počtu zdrojů. Do výpočtu zahrnuje i korekce na vertikální členitost terénu. Umožňuje počítat krátkodobé i roční průměrné koncentrace znečišťujících látek v síti referenčních bodů a doby překročení zvolených hraničních koncentrací. Počítá se stáčením směru a zvyšováním rychlosti větru s výškou a při výpočtu průměrných koncentrací a doby překročení hraničních koncentrací bere v úvahu rozložení četností směru a rychlosti větru i různé třídy teplotní stability atmosféry.

Metodika umožňuje výpočet krátkodobých hodinových koncentrací a průměrných ročních koncentrací znečišťujících látek. Pro CO provádí výpočet osmihodinových klouzavých maximálních koncentrací a pro SO₂ a PM₁₀ umožňuje výpočet 24hodinových koncentrací. V souladu s platnou legislativou zajišťuje výpočet imisních koncentrací NO₂, PM₁₀ a PM_{2,5}.

Jako podklad pro hodnocení rozptylu škodlivin byl proveden výpočet imisních hodnot v uzlech pravidelné čtvercové sítě o rozměrech 1000 x 750 m se stranou čtverce 20 m.

tabulka 4 – celkový hmotnostní tok emisí z plynových kotlů (g/s)

znečišťující látka	NO ₂	CO
emise – varianta A	0,094	0,047
emise – varianta B	0,044	0,022

4.2. ZVOLENÉ REFERENČNÍ BODY

Pro podrobné zhodnocení situace po realizaci záměru byly napočteny výsledky imisního zatížení v pěti referenčních bodech, umístění viz tabulka 5 a obrázek 3.

tabulka 5 – souřadnice referenčních bodů

č.	X	Y	Z	adresa
1	-670020	-981445	481	Velké Hamry 5
2	-670917	-981804	413	Velké Hamry 521
3	-670816	-981567	414	Velké Hamry 490
4	-670825	-981295	419	Velké Hamry 667
5	-670940	-981526	424	Velké Hamry 676

4.3. VÝSLEDKY A VYHODNOCENÍ

Hodnoty koncentrací představují přírůstek koncentrací k imisní situaci v lokalitě. Výsledky jsou prezentovány pro vybrané referenční body.

tabulka 6 – imisní koncentrace v referenčních bodech ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) – varianta A

bod č.	max. koncentrace		prům. koncentrace
	NO ₂	CO	NO ₂
1	1,90	0,68	0,119
2	6,76	4,03	0,176
3	3,40	1,97	0,322
4	12,02	4,88	0,561
5	12,08	5,92	1,250

tabulka 7 – imisní koncentrace v referenčních bodech ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) – varianta B

bod č.	max. koncentrace		prům. koncentrace
	NO ₂	CO	NO ₂
1	3,34	0,73	0,061
2	1,84	0,86	0,002
3	0,86	0,84	0,000002
4	2,26	1,29	0,012
5	1,76	1,60	0,000015

4.4. IMISNÍ LIMITY

Pro látky emitované do ovzduší jsou stanoveny imisní limity přílohou č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

tabulka 8 - hodnoty imisních limitů pro vybrané látky

Znečišťující látka	parametr / doba průměrování	imisní limit / možný počet překročení
NO ₂	1 hodina	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ /18
	1 rok	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
CO	8 h ¹⁾	10000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

¹⁾ maximální denní osmihodinový klouzavý průměr

4.5. POROVNÁNÍ S IMISNÍMI LIMITY

tabulka 9 – porovnání nejvyšších koncentrací s imisními limity – varianta A

Znečišťující látka	parametr	jednotka	max. zjištěná koncentrace		limitní hodnota	procento limitní hodnoty (%)
			v mapě ^{xx}	ref. body		
NO ₂	hodinová konc.	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	32,56	12,08	200	16,28
	roční průměr	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	2,28	1,25	40	5,7
CO	8 hod. konc.	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	10,02	5,92	10000	0,1

tabulka 10 – porovnání nejvyšších koncentrací s imisními limity – varianta B

Znečišťující látka	parametr	jednotka	max. zjištěná koncentrace		limitní hodnota	procento limitní hodnoty (%)
			v mapě ^{xx}	ref. body		
NO ₂	hodinová konc.	μg/m ³	26,70	3,34	200	13,35
	roční průměr	μg/m ³	0,671	0,061	40	1,68
CO	8 hod. konc.	μg/m ³	6,97	1,60	10000	0,07

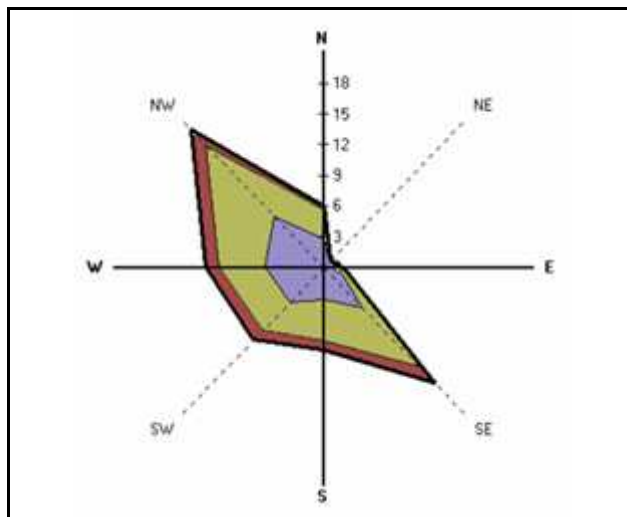
5. ZÁVĚR

Koncentrace znečišťujících látek z nových zdrojů vytápění v lokalitě budou v obou variantách pod hodnotami imisních limitů a neovlivní nadměrně blízké okolí ani nejbližší bytovou zástavbu. Výše imisního příspěvku znečišťujících látek se bude pohybovat v nejméně příznivé kombinaci povětrnostních podmínek pod 17% dané limitní hodnoty (varianta A - maximální hodinová koncentrace NO₂). Ze srovnání stávajícího stavu (výměník), navržené varianty A a B vychází z pohledu imisní zátěže současný stav jako nejvýhodnější (platí hodnoty současného imisního pozadí), z porovnání navrhovaných variant vytápění je výhodnější B (zdroj ve výměníkové stanici) s cca trojnásobně nižšími hodnotami průměrných ročních imisí NO₂. Průměrné roční hodnoty mají z dlouhodobého pohledu větší vypovídací hodnotu, protože krátkodobá maxima zahrnují soubor nejméně výhodných meteorologických podmínek (nízký tlak, bezvětří) a vyskytují se pouze výjimečně. Volbou kterékoliv z navržených variant tak dojde v poměrně hustě osídlené lokalitě ke zbytečnému nárůstu imisí a s nimi spojených dráždivých pachových vjemů prakticky ve všech podlažích jak vytápěných, tak i dalších obytných domů v blízkém okolí. Z ekologického hlediska tak jako nejvýhodnější varianta pro danou lokalitu vychází nejlépe zachování současného dálkového vytápění pomocí výměníkové stanice a teplovodních rozvodů s nulovým nárůstem imisí.

6.

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

obrázek 1 – větrná růžice

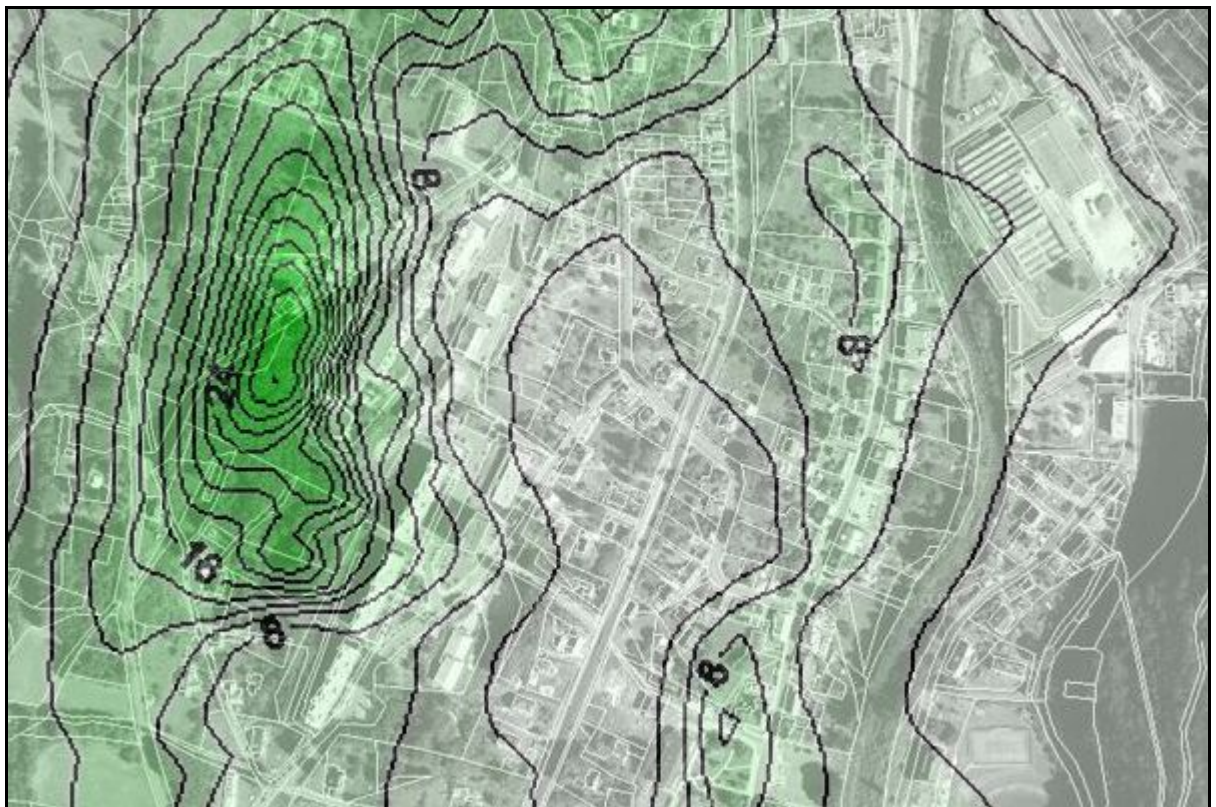

obrázek 2 – rozmístění kotlů, jejich výkon a výška komínů (varianta A)
 modrý puntík – umístění kotle, jeho výkon a výška komína (varianta B)
 Pozn.: ve variantě A přibudou 2 kotle na budově MÚ a další 2 na objektu DPS

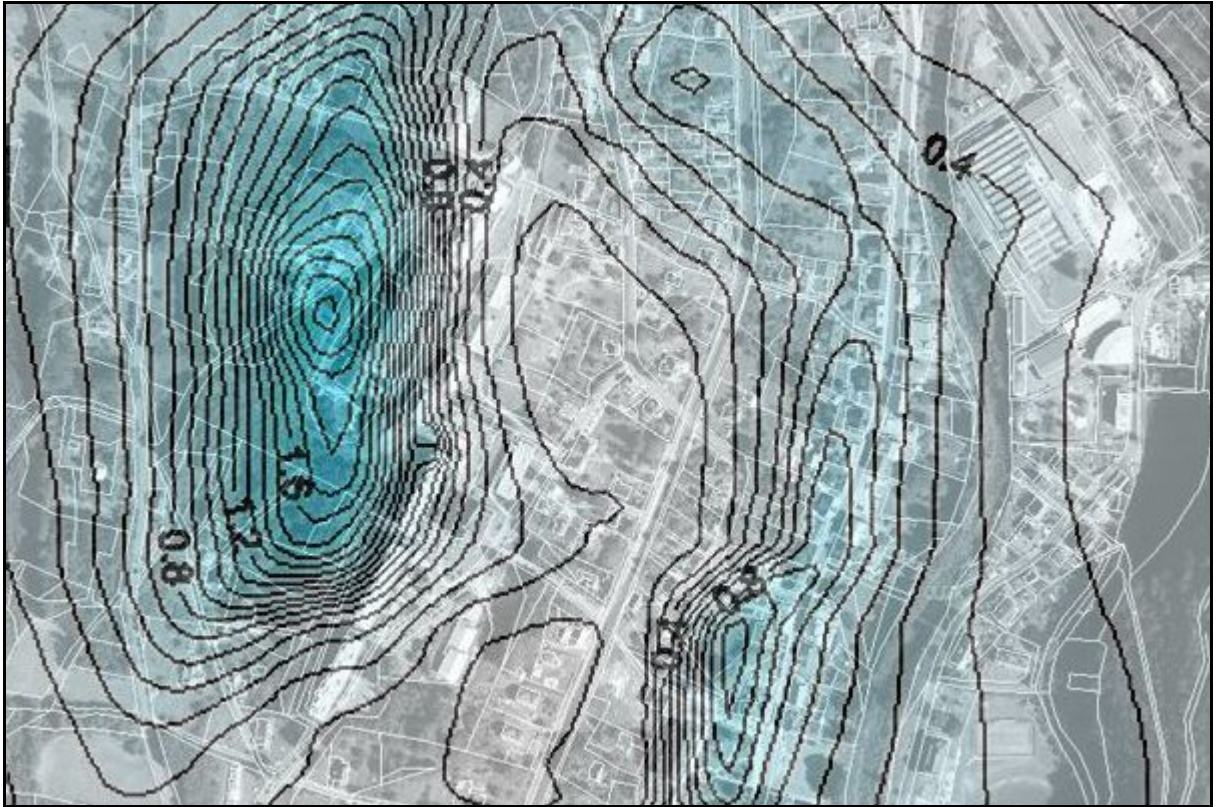

obrázek 3 – rozmístění referenčních bodů

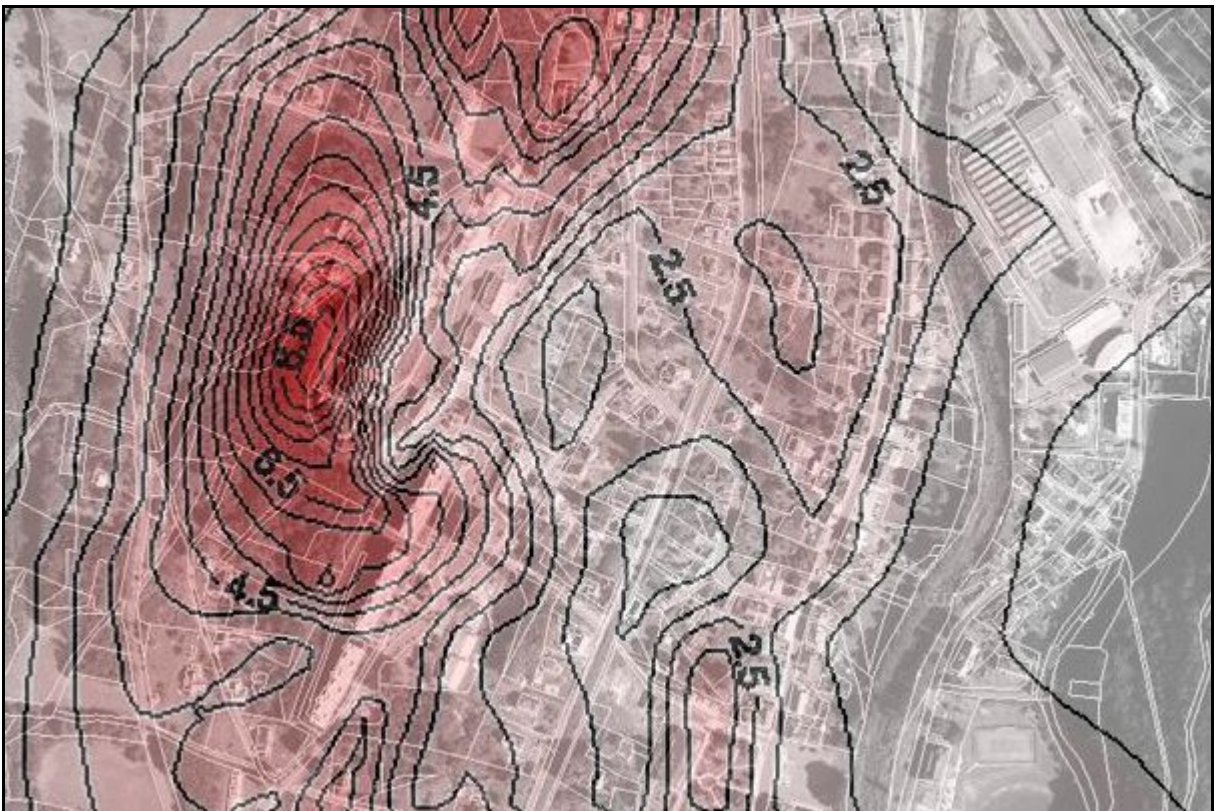

NO₂ – maximální hodinové koncentrace (μg/m³) – varianta A

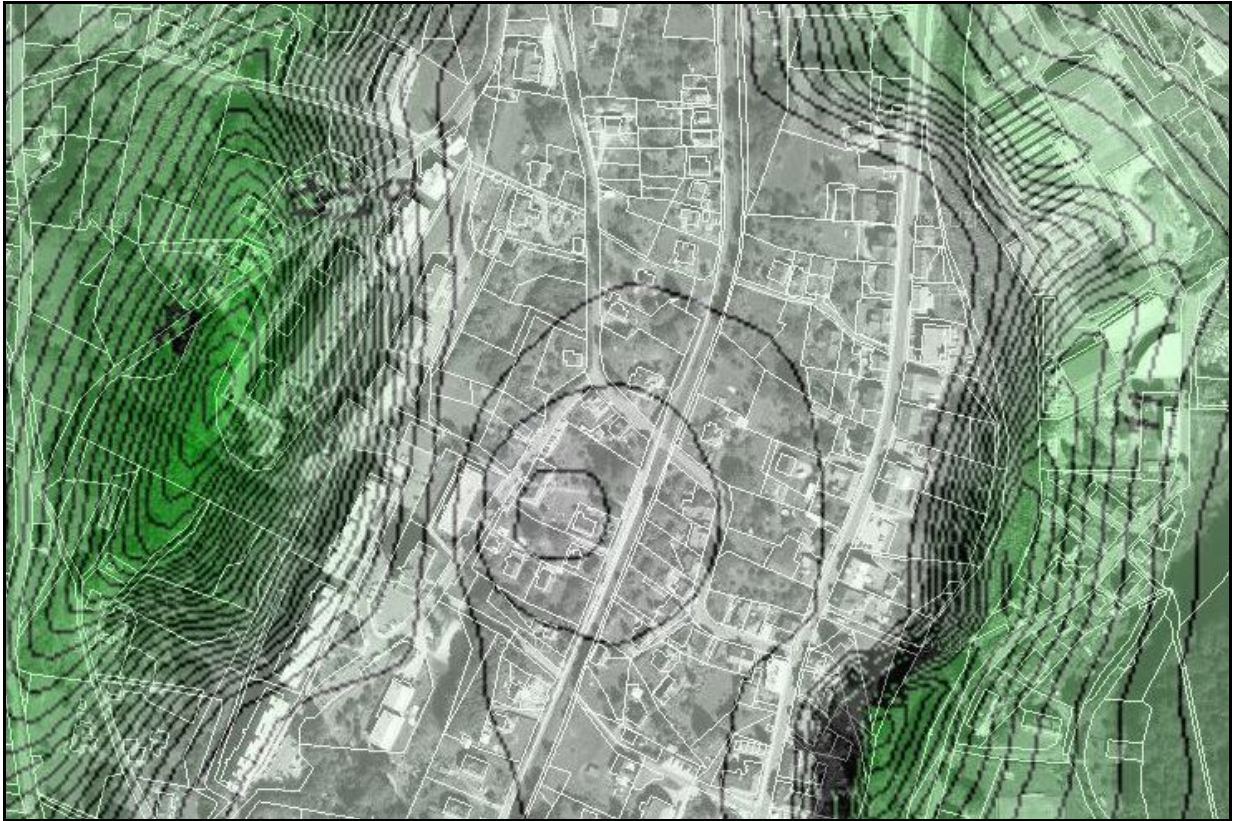

NO₂ – průměrné roční koncentrace (µg/m³) – varianta A

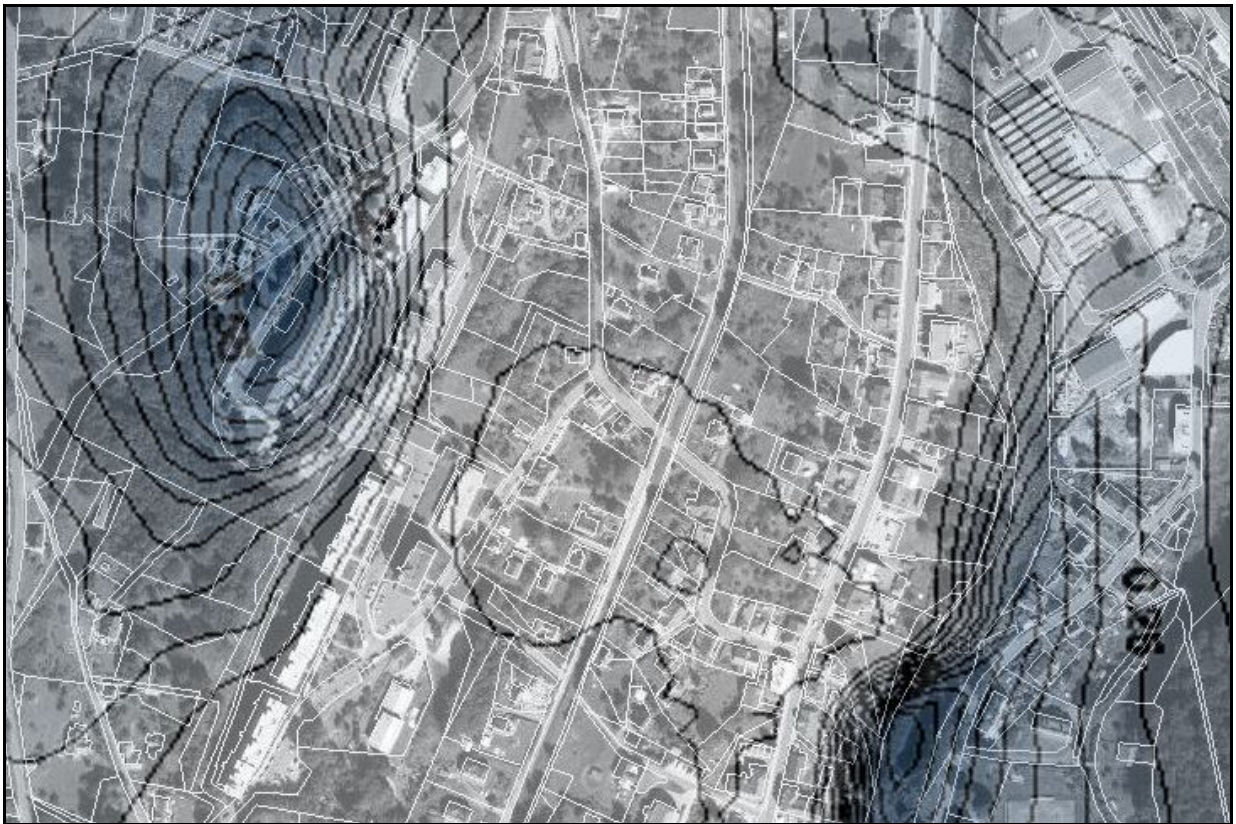

CO – max. denní osmihodinový klouzavý průměr (µg/m³) – varianta A

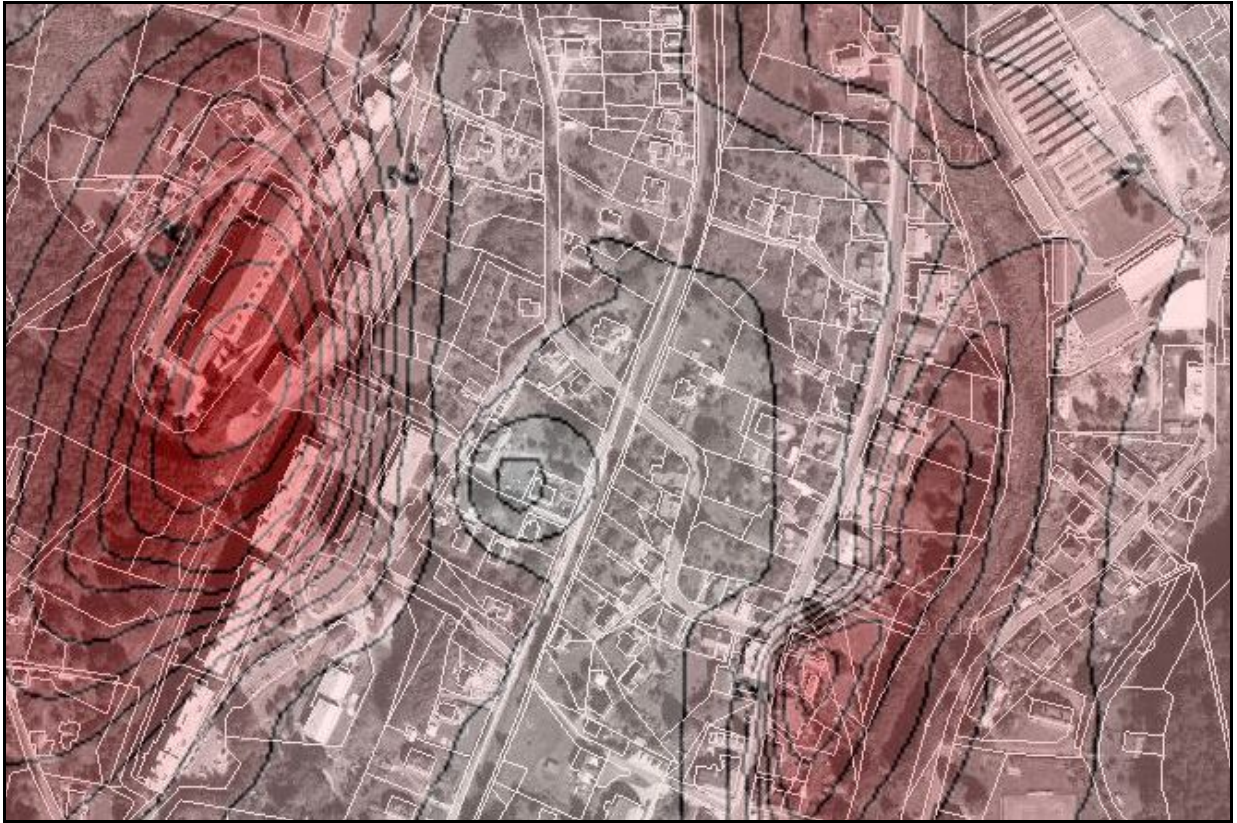

NO₂ – maximální hodinové koncentrace (µg/m³) – varianta B

NO₂ – průměrné roční koncentrace (µg/m³) – varianta B

CO – max. denní osmihodinový klouzavý průměr ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) – varianta B